

LATVAS

No. 17. Metai VII

Baland.-April 23, 1927

BISK valst.
respublikinē
bibliotēka

L A I V A S (THE SHIP)

Published Weekly by "Draugas," Publishing Co.

Entered as second-class July 12, 1921 at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams	\$2.00
Pusei metų	\$1.00
Vienam num.	\$0.05

SUBSCRIPTION RATES:

One Year	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single Copy	\$0.05

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.,

2334 So. Oakley Avenue

Chicago, Illinois

ATVELYKIO SEKMADIENIS.

E v a n g e l i j a .

L e k c i j a .

JON. 20, 19-31.

I JON. 5, 4-10.

NUO metu, tą pačią pirmą savaitės dieną vakare, durims, kame buvo susirinkę mokytiniai, esant uždarytoms, dėl žydų baimės, atėjo Jėzus, atsistojo viduryje ir jiems tarė: Ramybė jums. Tai pasakęs, jis parodė jiems rankas ir šoną. Mokytiniai, pamatę Viešpatį, džiaugėsi. Jis vėl jiems tarė: Ramybė teesie su jumis. Kaip Tėvas mane siuntė, taip ir aš jus siunčiu. Tai pasakęs, jis kvėpė į juos ir jiems tarė: Imkite šventąją Dvasią. Kam nuodėmės atleisite, tam jos atleistos, ir kam sulaikysite, jos sulaikytos. Vieno iš dvylikos, Tomo, kurs vadinasi Dvynas, nebuvo draug su jais, kuomet Jėzus buvo atėjęs. Todel kiti mokytiniai jam sakė: Mes matėme Viešpatį. Bet jis jiems atsakė: Jei nepamatysiu jo rankose vynių perdurimų, neįdėsiu savo piršto į vynių vietą ir neįdėsiu savo rankos į jo šoną, netikėsiu. Po aštuonių dienų jo mokytiniai vėl buvo viduje ir Tomas draug su jais. Jėzus atėjo, durims esant užrakintoms, atsistojo viduryje ir tarė: Ramybė teesie jums. Po to jis tarė Tomui: Įdėk čia savo pirštą, matyk mano rankas, ištiesk savo ranką ir įdėk į mano šoną, ir nebuk netikėlis bet tikintis. Tomas atsakė ir jam tarė: Mano Viešpatys ir mano Dievas. Jėzus jam tarė: Kadangi mane matėi, Tomai, tu tikėjai; palaiminti, kurie

YLIMIAUSIEJI, visa, kas yra gimę iš Dievo, nugalė pasaulį: mūsų tikėjimas. Kas gi yra, kurs nugalė pasaulį, jei ne tas, kurs tiki, kad Jėzus yra Dievo Sunus? Tasai yra, kurs atėjo per vandenį ir kraują, Jėzus Kristus, ne vien per vandenį, bet ner vandenį ir kraują. Ir Dvasia yra, kuri liudija, kad Kristus yra tiesa. Nes trys yra, kurie liudija danguje: Tėvas, žodis ir šventoji Dvasia; ir tie trys yra viena. Ir trys yra, kurie liudija žemėje: Dvasia, vanduo ir kraują; ir tie trys yra viena. Jei mes priimame žmonių liudijimą, tai Dievo liudijimas yra didesnis, nes tai yra Dievo liudijimas, kurs yra didesnis, kad jis yra liudijęs apie savo Sunų. Kas tiki į Dievo Sunų, turi savyje Dievo liudijimą.

nemato ir tikėjo. Jėzus padarė savo mokytinių akyvaizdoje dar daug kitų stebuklų, kurie neparasyti šioje knygoje. Tai gi parašyta, kad tikėtumėte, jog Jėzus yra Kristus, Dievo Sunus, ir kad tikėdami turėtumėte jo vardu amžinąjį gyvenimą.

Mūsų Jaunimas.

Kun. P. M. Juras.

Amerikoje mūsų jaunimas prigijęs kalboje, pasielgimuose ir darbe mažai kuomi skiriasi nuo amerikoniškojo. Technikos kultura pavergė jo dvasios gyvenimą. Nieko nesigaili dėl kuno bei dolerio, bet permažai besirūpinama sielos ir amžinosios laimės reikalais. Teoretiniai Dekalogas neva užgiramasi palaikymui tvarkos, bet realiniame gyvenime priešinamasi ir tvarkai, ir susivaldymui, ir pasiaukavimui.

Tiesa, įsižiūrėdami į dabartinį jaunimą rasime tarp blogojo ir pragaištingojo jaunimo gero, pavyzdingo, sugebancio pasišvesti prakilnesniems idealams, bet šio nedaugiausiai. Delto mūsų džiaugsmai yra susipynę su nuliudimais, nes socialė, politinė ir ekonominė gerovė visiškai remiasi jaunąja karta.

Jaunąją kartą auklėja tėvai, mokyklos ir Bažnyčia. Tad kalbant apie jaunimą negalima jų nekliudyti. Auklėtojai pakreipia augančios kartos jėgas jau tai geron jau tai blogon pusėn. Nunai savaimi kyla klausimas, kokis yra dabartinis mūsų jaunimas?

Kaip į jaunimą Atsinešama?

Dvejopai žiurima į dabartinį jaunimą. Rimtesnieji mato jame dinamišką jėgą. Neatsižvelgiant į jo nervišką nepastovumą, jame padedama viltis skaisčios ateities. Užtat jam simpatizuojama, juomi rūpinamasi, idant suteikus atitinkamas išauklėjimui priemones ir

apsaugojus jį nuo pavojų. Jojo nesmerkia; iš jo nesijuokia, bet stengiasi jį pažinti ir jam padėti.

Siauriau protaujantieji žiuri į jaunimą kaip į nenaudėlius, ir nieko bendro su juomi nenori turėti. Toks senesniųjų atsinešimas užmuša jaunuolių iniciatyvą ir užslopina energiją. Panieka, išmėtinėjimais, barniais negi galima išgydyti jaunimo silpnybes. Geras gydytojas nepasmerkia ligonio, bet pirmiausiai stengiasi pažinti jo ligą, po tam gi teikia vaistus. Rupestringa priežiura, gerais vaistais neretai gydytojas išgydo pavojingiausiai sergantį ligonį. To nepadarytų, jeigu jis nemokėtų pažinti ligos simptomus ir nežinotų kokiais vaistais kokią ligą nugalėti.

Jaunimas yra užsikrėtęs įvairiomis ligomis, bet yra ir vaistų. Tik neturime slaugių, gydytojų ir atitinkamų įstaigų. Ant mūsų krinta toji pareiga. Susirūpinkim, persiimkime gerais norais, mokykimės, melskimės ir dirbkime nenuilstančiai.

Jaunimas Namuose.

Salemono patarimas mokyti jaunimą nuo pat jo kudukystės nepaseno. (Ekli 7, 25). Juk žmogus daugiau negu gyvulys. Jis turi pareigas link Dievo, savęs, ir artimo. Reikia jį lenkti prie gero kol protas dar neaptemdytas, valia nesurembėjusi, pajėgos neišvystytos.

Tėvai tai pirmutinė vaikų auklėjimui Evangelijos knyga. Jų pavyzdys ga-

lingas. Ką kūdikis dažnai mato, dažnai daro. Pasikartojantis aktas pereina į įprotį, gi įprotis virsta antrąja prigimtimi. "Ką sėsi, tą ir pjausi," sako žmonių priežodis. Vokiečių dainius Schiller'is sako: "Žemo budo žmogus, kurs iš mažens nėra gavęs moralinio ir estetinio išauklėjimo, lengvai pasiduoda jautulingosios prigimties palinkimams?"

Dėja, esama nemažai tėvų, kuriuos vaikai temato keletą valandų bėgyje savaitės. Rytais da kūdikiui miegant išei-na darban, vakarais kiekvienas "savo's reikalais". Uždarbiu nepasitenkina, tad moteriškė eina dirbti. Mažutėlius paliekama svetimų priežiurai, kas labai atsiliepia į vaikų sveikatą ir budą. Moteriškė pati nutolsta nuo šeimyniškojo židinio, atvėsta jos širdyje link vyro ir vaikų meilė. Namai pasidaro šalti, ne'jaukęs. Vaikai bėga į gatves, draugauja su kuomi papuola. Nuo viens kito išmoksta nešvarių žodžių ir blogų pasielgimų.

Jaunimą demoralizuoja namuose tėvų tarpe blogi santykiai. Vietoje malonumo, nusizėminimo, sutikimo, gražių pamokinių vaikų prisiklauso nuo tėvų barnių, keiksmų, pravardžiavimų, šmeižimų, kritikavimų. Daktaras Vilimas Healy, kuris pirmutinis įrodė santykius tarp protinių konfliktų ir prasižengimų, tvirtina, jog tarp tėvų esamoji veidmainystė, pasivydėjimai, antagonizmas naikina vaikų protines ir fizines jėgas.

Niekas neginčija, kad dvasinė ir moralė namų atmosfera nustato jaunimo toną. Vadovauti auklėtinio dvasiniai evoliucijai, išauklėti kūdikio sieloje do-

rybes ir palenkti prie tobulybių juk tai sunkus uždavinys! To nesupratimas ar nepaisėjimas ir stoka religinės dvasios, it kirminas medelių šaknis, naikina mūsų jaunimą.

"Jeigu aš einu kas mėnuo išpažinties, kodėl tu, papa, neini?" klausia dvylikos metų vaikas. Tėvas pradėjo teisintis nuovargiu.

Prisižiūrėkim į religiniai gyvenančius tėvus. Šie dažnai vaikams pergeri. Perdaug juos lepina, perdaug duoda rubų, pinigų ir liuosybės. Į šokius net varo. Taupumo neišmokina. Tad "spending money" dažnai yra praleidžiami smaguriavimams, teatrams ir neretai ištvirkimui.

Mažai randasi tėvų kurie akyvai dabotų su kuomi jų dukterys bei sunus draugauja ir kaip elgiasi. Savytuose vakarėliuose, ypač šokiuose, jaunuoliai nepasislėps kuomi esą. Tėvai, dėja, ignoruoja jaunimo sueigas bei jų vakarėlius ir su jais nesimaišo. Žodžiu sakant, duoda savo vaikams pilną liuosybę...

Suaugusiųjų karta katalikiškų laikraščių mažai patys paiso ir neužprenumeruoja vaikams. O knygų skaitymo tėvai nei nemano kontroliuoti.

Tėvai nuduoda daug žiną ir su-prantą. Pamokų, vakarinių kursų neįvertina. Ta pačia liga ir jų vaikų yra užsikrėtę.

Didžiuma tėvų mažai gerbia autoritetą, neklauso bažnyčios įspėjimų. Pavyzdin, kunigai Bažnyčios vardu įsako neskaityti bedieviškų raštų, neprigulėti prie jų draugijų, nesilankyti antireliginėse prakalbose, neleisti savo vaikų į

viešuosius šokius; daugelis klauso? Užtat vaikai mina po kojų tėvų autoritetą. Jų prityrimus laiko atgyvenusiais savo amžių. Gudrumu mano viršija vyresnius ir savinasi neklaidingumą ot lygiai taip kaip tėvai. Kas kaltas? Jaunimas neturi namuose gero išauklėjimo. Priešingai, jaunimas namuose sugadinamas.

Jaunimas Dirbtuvėse.

Pradedas į metus suaugti jaunimas veržiasi į darbą. Vienus verčia negudrus tėvai, kitus — reikalas, da kitus — troškimas liuosybės.

Dirba tarp žmonių įvairaus tikėjimo, doros, amžiaus ir lyties. Kalbos jei ne šlykščios tai tuščios. Vienrušis darbas nustelbia akstiną sumanumo ir paverčia jaunuolį, nelyginai, į mašiną. Užimai ir bildėsiai atbukina jausmus ir gyvenimas tampa šaltu, nykiu... Nutolsta nuo tėvų, šeimynos lizdelio, ieško įvairumo trukšmingose sueigose, suraminimo meilės taurėje, šokiuose, kurtamuose paveiksluose ir net girtuoklystėje. Tikėjimas suraminti negali, nes jis jame persilpnas. Jis nėra stiprinamas nė namuose nė bažnyčioj. Kuniškai jaunuolis da nesubrendęs, skursta, badauja dvasiniai. Koks iš jo darbininkas? Veltui bandysime išrišti darbininkų klausimą neišrišę jaunimo klausimo... O jaunimo klausimo išraiška religijoj. Jei tėvai jos neturi ar nepraktikuoja, kaip jie gali subudavoti jaunuolio gyvenimą ant religinio pagrindo? "Kokie tėvai, tokie ir vaikai. Obuolys netoli tesirita nuo obelies."

Jaunimas Mokyklose.

Antroji po namų auklėjimo įstaiga tai mokykla. Užtat ne veltui filosofas Leibnitz'as sako, kad "tautos savybės, jos ydos ir dorybės pareina nuo mokytojų, kuriems pavesta auklėti jaunuomenę." Ateities piliečiai bus tie, kurie šiandien mokinas ir lavinasi.

Teoretinio mokslo jiems negana. Reikia pilno išauklėjimo. Juk kiekvienas žmogus turi jaustis kareivių idealo: myntyti ir dirbti sulig principais paeinančiais iš Dievo. Tokių asmenų pasaulis reikalauja ypatingai dabartiniais laikais. Antidotą nedorybėms bei klaidingai filosofijai jaunimas turėtų įgyti mokyklose. Jei jų mokslas bus pilnas, jei geros sėklos diegai giliai bus suleidę savo šaknis į jaunuolių širdis, nors priešui gal kartais ir pavyktų vieną kitą nustelbti, bet vargiai galėtų išrauti iš šaknų. Iš Dievo malonės kieno nors gražus pavyzdys, žodis arba paties nelaimė pažadina gyvybę ir atbudus apsireiškia atgailos darbuose.

Sakoma, kad augantis jaunuolis jei nepraleidžia tai bent turėtų vieną trečdalį laiko praleisti mokykloje. Išskyrus Seserų ir Vienuolių vedamas mokyklas, joms nei Amerikoj nei Lietuvoj negalima pasidžiaugti. Lietuvoj yra 2241 pradinė mokykla su 3130 komplektų, kurių virš 2000 komplektų nekatalikiški, nors nekatalikai sudeda švietimo reikalams tik vieną šeštąją dalį. Lietuvos universitete iš 200 profesorių tik 25 katalikai. Ko mokytojas bei profesorius patsai neturi, negali duoti ir mokiniams. (Bus daugau).

Tretininkų Žinios.

(Tąsa).

Išgirdę jo klausytojai apie atgailos reikalingumą, apie šio gyvenimo niekingumą, vieni norėjo bėgti į tyrus, kiti vienuolynuose pasislėpti. Vyrų buvo pasiryžę apleisti savo žmonas, žmonas — vyrus, tėvai — vaikus, vaikai — tėvus ir norėjo kartu su šv. Prancišku gyventi arba nors jo pamokslų visados klausyti.

Šv. Pranciškus suprato, kad dėl šeimininių ryšių ar kitų pareigų bei kliučių visi negali į atgailaujančių I ar II Ordina įstoti, sumanė įsteigti tokį Ordiną, kuris atitiktų žmonių reikalams. Tą savo sumanymą šv. Pranciškus pradėjo vykinti 1221 m., kada turtingą pirkli — Liukėsių ir jo žmoną — Bonadonną apvilko abitais ir perjuosė virvėmis. Patarimai buvo paimti iš šv. Evangelijos žodžių ar šventotojo pamokslų, kaip tvarkyti ir vesti gyvenimą. Trumpu laiku ši šv. Pranciškaus sustatyta regula pasklido po visą Italiją. Priėmusieji naują šv. Pranciškaus regulą buvo vadinami "Atgailuojančių Brolių Draugijos" nariais. Tais pačiais metais, parašęs regulą, nuėmė popiežiui patvirtinti.

Po metų Italijoje, Ispanijoje, Vokietijoje, o kiek vėliau ir Lietuvoje, nebuvo miestelio, kur nebūtų buvę ištikimų šv. Pranciškaus vaikų-tretininkų. Šv. Pranciškus yra vaizduojamas geriausiu tėvu: tėvu vargstančių, apleistųjų, ypač ten, kur kitų širdys to neįstengia padaryti.

Jeigu, brangus skaitytojau, nori pamatyti šv. Pranciškų geriausiu žmonijos tėvu, tai persikelk mintimi į tryliktoji amžių, ką ten pamatysi. Ten viešpatavo turtų, linksmybių dievaitis. Buvo didelis trukumas vidaus džiaugsmo, ramybės. Žmonijos akyse matėsi ne tiktai ašaros, bet dar sielos bėdų begalės, o širdyje neramumas, nusiminimas.

Galutinai, valdovai, gydytojai griebėsi visokių priemonių sergančiai žmonijai gelbėti, bet veltui. Ji kėlė akis aukštyn, norėdama pasakyti, ko jai iki šiol truko. Tiesė rankas, kad

jas kas nors pastebėtų. Štai Asyžiuje pradėjo blaivintis dangus ir toli toli jo padangėje sužibo šv. Pranciškaus užgimimo valanda. "O brangiausias turte, buk pasveikintas, eik arčiau, greičiau prie sergančios žmonijos. Ištiesk savo rankas ir mums suvargusiems šios ašarų pakalnės keleiviams, mesk nors truputį paguodos. Pašalink nakties tamsumą, priduk vilties, kad greit toji slėgianti liga užsibaigtų, kad vėl pamatytume aušrą brėkstant. Mes esame suvargę pailsę, ištroškę, išalkę." Taip šaukė suvargusioji tryliktojo amžiaus žmonija.

Sergančią žmoniją aplankė šv. Pranciškus ir greitai jai rašė receptą. Tas receptas yra ne kas kita, kaip Tretininkų regulos turinys. Jo tėviškoji širdis pamatė žmonijoje, kad ji serga Dievo užmiršimo liga, kad ji labiau pamilo pasaulinius dalykus, negu dvasinius. Jis girdėjo žmoniją tariant: "Selne lueruni (sveikas turte, pilve), naudokis gyvenimo proga, doru nereikia". Steigiant Tretininkų Santvarką šv. Pranciškaus idealas buvo šv. Evangelija. Esmė Tretininkų regulos gludi siekime *krikščioniškos tobulybės*.

Niekuomet negali būti išmesti iš Tretininkų regulos šie du punktai: 1) siekimas krikščioniškosios tobulybės ir 2) gyventi sulig šv. Pranciškaus dvasia. Šv. Pranciškus aiškiai suprato, kad vargšė žmonija užmiršo Kristaus žodžius, kurie sudaro branduolį krikščioniškojo gyvenimo: "Bukite tat tobuli, kaip ir jusų dangiškas Tėvas yra tobulas (Mat. 5, 48). Bet ar taip tikrybėj yra? Daugelis katalikų visai nemąsto apie šį Kristaus idealą. Daugelis, kad ir pradeda, bet ar rimtai ar ištvėringai daro? Ar jiems netiktų anie Kristaus žodžiai: "Ne vienas, kurs prideda savo ranką prie arklų ir atgal dairosi, netinka Dievo karalystei" (Luk. 9, 62).

Kiekvieno tretininko pareiga yra užsiimti visuomenės darbu. Šv. Tėvas Pijus taip norėjo ir taip ragina, kad tretininkai a) užsiimtų katekizacija, kuri tarnauja bendram visuome-

“Kurie platins pamaldumą prie
Mano Širdies, jų vardai bus įrašyti
Mano Širdyje ir nebus išdildyti,”
pasakė V. Jėzus, apsireiškęs
pal. Margaritai Marijai.

nės labai ir b) papročių atnaujinimu (čia ima-
ma doros prasmę), rodant pavyzdinę, praktinį
krikščioniškąjį gyvenimą.

Šale kitų dorybių šv. Pranciškus ragina
ypatingai pamylėti skaistybės didvyriškumą.
Šv. Raštas sako: “Kaip graži nesutepta giminė
skaistume, nes jos atmintis nemari. Ji yra ži-
noma Dievui ir žmonėms”, (Išm. 4). Didis
rašytojas — Bosset sako: “Nekaltybė gražina,
jaunina žmogų, duoda daug jėgų”.

Girdėdamas šv. Pranciškus škundžiantis
sergančią žmoniją vidaus ramybės trukumu,
jis siulo jai Kristaus meilės vaistus. Jis pri-
mena jai Kristaus žodžius: “Jėzaus Kristaus
meilė slegia mus” (2 Kor. 5, 14). Jis primena,
kad *nuolatinė Dievo meilė, tai ir yra žmogaus*

tobulybė. Draugiškumo, ramybės priežastis yra
meilė. Draugiškumo tikslas yra auka. Tikra
meilė neieško sau patenkinimo, naudės, malo-
numo, atlyginimo. Ji turi būti prakilni, gili,
stipri, tikra.

Taip, šv. Pranciškus nurodė mums prakil-
nių kelią, kuriuo drąsiai galime eiti. Tas kelias
yra meilės kelias, tiesos kelias, kurį savo gi-
liausias šaknisturi Kristaus gyvenime. Šv. Pran-
ciškaus nuopelnas Bažnyčiai yra tame, kad jis
įstengė išgydyti sergančią anų laikų žmoniją,
įsteigdamas Tretininkų Santvarką. Kitas nuo-
pelnas Bažnyčiai yra, kad Ji susilaukė iš tos
įsteigtosios mokyklos didelį skaičių triumfuojančių
gyventojų, kurie mums lyg anos žvaig-
ždės tamsumoje kelią rodo.

Br. Alz.

Nekaltas Kankinys.

(Tąsa).

Oficierius nusileido ir nusivedė vyskupą į seminariją paskelbtų, jog ši mokslo įstaiga uždaroma nepaskirtam laikui. Tai vyskupas ir padarė, vadui su keliais kareiviais išlandžiojus išjėškojus visus seminarijos pašalius ir įsitikrinus, jog čia, iš tiesų, niekieno nekaršta, jokių ginklų ir kareivių nelaikyta. Klierikus paleido gaisrų gesinti.

Užgesinę artymąjį seminariją gaisrą, klierikai rado 19 mūsų kareivių sužeistų. Vadas leido juos aprašioti ir sunešioti į ligoninę. Rytą juos visus išgabeno stačiai į Sibiriją, nežiurėdami sunkių žaizdų. Kitą jaunikaičiai, Šliogerio draugai iš Šaulių gimnazijos, Juozas Petkevičius iš Luokės parapijos, ketvirtos klasės, jo brolis Ivonė (jis paskui buvo išsiųstas į Sibiriją), Šlapokas iš Jonišio, penktos klasės, viso šeši, bairiai subadyti ir sušaudyti, merdėjo kieme. Jie miršta, o jiems šviečia kruvina mūžiniško gaisro žara: degė visa gatvė nuo anos karčemos ligi pat Rokytų vienuolynėlio. Viskas nutilo; begirdėjai griozdžiantį po seminariją kareivį ir tai kada ne kada. Paskui ir tai nutilo. Tik retkarčiais šmukštelės nusigandęs, bairius ir klastingas žydelis, atnešdamas bent kiek žinių ką "maskoliai" veikia ir ką dar tariasi daryti. Iš tų žinių seminarija suprato, jog vado padarytą revizija ne viskas baigsis, jog bus dar geriau krečiama, kai diena ims aušti. Žinia buvo kaip tik laiku.

Pačioje Varnių seminarijoje tege-

veno inspektorius, o rektorius ir kiti profesoriai gyveno mediniuose namuose, skyrium. Visam kam nutilus, kareiviams išėjus, ima kas-žin-kas kas-žinkur dejuoti, silpnai ir gailiai. Imta ieškoti, kas, kur ir nerandama. O čia pro langą iš sodelio į rektorius pagrindį įlįsto sukilėlio, sunkiai sužeisto. Jisai tat dabar gailiai meldė gelbėti. Surinkta taryba, kas daryti. Paduoda tuo tarpu jam atsigerti, gal kai ko į burną, bet liepta tylėti, kol nepraeis antroji revizija. Tad ir gavo nabagas sukilėlis naktį tenai išbuti.

Prauzė ir antroji revizija, neradusi ano vargšo. Maskoliai paskelbė visiems seminarijos gyventojams, kad tuojau apleistų mirus. Dabar tik ištraukė slapuką, aprišo sužeistą jo koją ir pavedę Gutausko globai, išsivežė su kitais klierikais. Kiek visiems klierikams buvo baimės! Ištolo matės, jog tai sukilėlis: toks buvo sunykęs, išbadėjęs, taip saule nudegęs, vėjo nupūstas; veikiau buvo panašus į čigonėlį, ne į sotų klieriką. Vis delto vargais negalais išslapstė jo veidą, jo raišumą, nugabeno į Skirmuntiškių Skirmuntus, paskui prelatai buvusio kunigo tėviškę, o paskui dar toliau, į Pliuškevičius.

Profesorai Paliulionis (paskui vyskupas), garsusis daininkas Stakėnas, katedros vikaras Jankevičius nusidavė į Palūkštį į Bersenevičius (paskui vyskupo Valančiaus švogeri). Varnių mūšyje dalyvavęs neapsakomai puikus vyras Kapitonas Citavičius nuo Šaukoto

krito mušyje ties Tytuvėnais didžiajame panedėlyje. Jo brolių torturavo Kaune. Šialėnų Šemata, šelpes, Bagdonavičių, išsisuko tik tuo, kad pats liepė padegti savo daržines ir pranešė, sukilėliai per nevalią ėmę iš jo kuro.

Maišto vaisiai.

Tai tokia buvo Varnių mušio istorija, kurioje darbščiai dalyvavo rektorius Juozas Dovydaitis. Jis gan greit nebijojo maskolių žiaurumo, per mušį ir po mušio per visą naktį klausė sužeistųjų ir miršančiųjų išpažinties. Rodės, už tokį pasišventimą gaus ir tinkamą užmokėjimą; tačiau, kaip visados esti, gavo tik nemalonumų, kurie žymiai padėjo jį pražudyti.

Pirmasis rektorius Dovydaičio skundikas, menama, buvęs jo gi mokinys ir auklėtinis klierikas Liutostanskis, paskui išmestas iš kunigų, žinomas rašytojas prieš žydus, autorius "Talmud" ir "Ar žydai vartoja krikščionių kraują?" Tai buvo niekšas nuo pradžios. Pirmoji jo niekšybė pasirodė kaip tik per aprašomuosius atsitikimus.

Maskoliams ėmus pasislėpusius ir sužeistus sukilėlius gaudyti, visą seminariją krėsti, Liutostanskis, piktindamas visus draugus, ėmęs sekioti paskui krėtikus, žemiausiai ir šlykščiausiai jiems pataikaudamas; gyręs maskolius ir žemai dėkavęs jiems, kad jie malonėje klierikus išgelbėti, nes kad ne jie, maskoliai, tai sukilėliai, girdi, butų visus išpiovę.

Rektorius Dovydaitis dar pirmiau šį niekšą buvęs išmetęs iš seminarijos už kitą negirdėtą nusidėjimą. Dalykas

toks. Klierikas Petras Legeckas turėjo atsivežęs iš namų 40 rublių popieriniais pinigais; viena "bumaška" buvo žymi, suplyšus!. Šita suplyšėle buvo bemokąs žydeliui siuvėjui Bereliukui, bet šis tokio pinigų iš Legecko nepriėmė. Paskui visi pinigai jam prapuolė. O kad j klierikų celes teturėjo teisės įeiti vienas siuvėjas, tai Bereliukas buvo apkaltintas pavogęs iš Legecko pinigus. Bereliukas, tiesa, pasirodė beturįs aną suplyšėlę bumašką, bet pasisakė gavęs ją iš kito klieriko, jau diakonu ordinuoto Liutostanskio... Liutostanskis gynės, jis Legecko pinigų neėmęs; vis delto buvo suspenduotas, tik neaišku, kokiam laikui.

Kaip Liutostanskis vis delto įsispraudė į Žemaičių kunigiją ir buvo degraduotas, parodys jo byla, kuri tebėra. Žem. Vyskupijos archyve. Mums šiam kartui gana, kad Liutostanskis, keršydamas savo rektoriui Dovydaičiui, denunciaciją jį rusų vyresnybei, buk per Varnių mušį Dovydaitis buvęs paslėpęs, o paskui ir išgelbėjęs patį sukilėlių ir užpuolikų vadą Bogdanovičių. Tardomieji kareiviai tačiau parodė Dovydaitį visą laiką turėję savo akyse klausant sužeistųjų išpažinties. Antrą kartą Dovydaitis buvo įduotas, kad buvęs išėjęs į mišką su sukilėliais; o pasirodė tuo laiku jo buta išvažiuota namo pas motiną. Už visa tai rektorius Dovydaitis tam kartui negavo atsakyti; vis delto politinė jo ištikimybė pasidarė labai abejotina ir pagreitino jo žuvimą.

Panašiau į tiesą buvo rektorius Dovydaičio įtarimas, buk jis turįs san-

tykių su laikinąja revoliucine Lenkų valdžia. Tuo tikslu jis važinėjęs į Varšuvą ir parsivežęs proklamacijų. Užtai buvo pripažintas visai nebeištikimu politikos atžvilgiu ir jo turtas atimtas. O buvo taip. Arkivyskupas Felinskis, ėmęs valdyti Varšuvos bažnytinę provinciją, į kurią priderėjo ir Lietuva, iš pat pradžių susišaukė visų dvasininkų atstovus pasitarti, kaip yra pataisytina revoliucijos sugriauta bažnytinė tvarka ir visi Bažnyčios reikalai. Pasikvietė ir senąjį savo moksladraugį Dovydaitį. Atostogų metu kun. Dovydaitis nuvažiavo į Varšuvą, dalyvavo visuose dvasininkų posėdžiuose ir pasitarimuose.

Seinų vyskupu skiriamas grapas Kastantās Lubienskis užsimetė Dovydaičio savo sufraganu. Tuo tikslu pristatė jį markgrafui Wielopolskiui ir švietimo direktoriui Krzywickiui. Del to važiavimo policija iškėlė kun. Dovydaičiui bylą, nors gerai žinojo, kaip jis visados dirbo prieš revoliucinius suokalbius. Veltui vyskupas Valančius savo rektorių teisino tardymo komisijai, jog jis, sugrįžęs tuo, jog Varšuvos arkivyskupas Felinskis stengėsis veikti prieš revoliuciją. Proklamacijų taip pat nebuvo rasta. Vis delto kun. J. Dovydaitis 1865 m. kovo mėnesyje buvo Varniuose žandarų suimtas ir išvežtas į Kauną. Blogiausiu laiku, pačiame polaidyje 20 mylių varomas, kun. Dovydaitis buvo ramus ir linksmas, nes nusimanė Apveizdos ranka jį vedantį. Mažu laiveliu keldinamas su kitu areštuotoju per patvinsią Nerį, saviškiai ramino jį, kad nebijotų nuskęsti, jei atsakomybė už tai krenta ant žandarų, ne ant suimtųjų.

Kurį laiką sėdėjo Kauno kalėjime. Pats Kauno gubernatorius Murovjovas, Koriko sunus, vyskupui Valančiui primygtinai prašant išleido kun. Dovydaitį iš kalėjimo su sąlyga, kad neis niekur už miesto. Iki kitų metų vasario mėnesio tad buvo sulyginti laisvas; atsidėjęs klausė išpažinčių, lankė ligonis, giedojo chore valandas drauge su katedros vikarais, nes turėjo labai gražų gaudingą ir harmoningą, nors ne labai didelį, balsą. Visas miestas jį gerbė, nuolat už jį kaulijo gubernatorių, kad jį visiškai paleistų. Tuo stebėdamasis, gubernatorius kartais klausdavė užtarytojų, kodėl juo ypatingai susirupinę. “Ar tai koks jūsų šventasis globėjas ar ką?” sakydavo.

Tardymo komisijoje kun. S. Dovydaitis taip ramiai garbingai laikės, jog patys tardytojai sakydavo nieko panašu dar nėsą matę ir visa darė, kad tik būtų paleistas. Įsitikinę skundžiamąjį visai nekaltą esant, tokią ištarmę pasiuntė į Vilnių patvirtinti: bet generolas Nielojevas pakišo Muravjovo įpėdiniui genergubernatoriui Kaufmanui kitą sprendimą — išsiųsti Dovydaitį į Sibiriją. Kaufmano, kaip ir kitų Rusijos administratorių, nusistatymas buvo “sunaikinti Lietuvą”, ar ten buvo kas kaltas ar ne, bet tik būtų prie ko prikibti. O kad kaltinamasis buvo daug vertas morališkai, kad kandidatavo vyskupu į Seinus ar net į Žemaičius (Valančius jį regimai ruošė savo įpėdiniu), tai dar geriau: Lietuvai bus daugiau nuostolio. Taigi nė neskaitydamas, pasirašė dekretą.

Katalikų Pasaulys

ISPANIJA. — Madride tėvai jezuitai išlaiko aukštąją Technikos mokyklą. Ją lanko 1300 mokinių. Joje dėstoma visos technikos sritys ir su teoretiskomis žiniomis jungiamas praktinis darbas. Tam tikslui yra didelės mašinų salės su šimtais įvairiausių mašinų. Ši įstaiga ruošia inžinierius. Technikos mokykla jau tiek išsiplėtė, kad ten dirbamos visos reikalingos mašinos. Viduje šios mokyklos yra bažnyčia, kur mokiniai lanko pamaldas. Studentams atvira didelis knygynas su įvairiais tikybiniais veikalais. Jie turi ir tikybinių paskaitų, kurios juos saugoja nuo šių laikų klaidų.

— Neseniai Madride įvyko visos Ispanijos darbininkų kongresas. Jame dalyvavo visų kraštų organizacijų atstovai. Sąryšyje su šaukiamu paskui tautos susirinkimu buvo reikalaujama, kad darbininkų atstovai rinkimuose nesijungtų su valdžia, bet kad sudarytų katalikų darbininkų grupę, sulig savo narių skaičiumi. Toliau buvo reikalaujama įstatymais nustatyti šeimynos algą, anglų savaitę ir duoti 15 dienų apmokamas atostogas visiems darbininkams. Vyriausybei patiekta programa, kurioje reikalaujama tam tikrus trukumus pataisyti. Toksai nusistatymas privertė pusiau laisvamanišką valdžią nusileisti ir darbininkų reikalus bei jų padėti pagerinti.

PIETŪSLAVIJA. — Šios šalies vyskupai išleido ganytojišką laišką vienuolikos šimtų metų sukaktuvėms paminėti nuo šv. Kirilo atvykimo į Pietūsloviją. Šventojo gimimo laikas nėra tiksliai nustatytas; spėjama, kad tai buvo 826-27 metai. Vyskupų laiškas pažymi šį jubiliejų, kaip ypatingai brangų slavų katalikams. Šv. Kirilas išrado bažnytinį slavų raštą ir savo rašytojo ir vertėjo darbais yra davęs pagrindą krikščioniškajai slavų kulturai. Bažnyčios priešai bandė sukelti prieš Bažnyčią jo tautiškumą, bet šventojo sumanumas ir jo darbai parodė to puolimo menkumą. Šv. Tėvo noru šv. Kirilas ir Metodijus buvo išteisinti, jo vardu tikėjimą skelbė ir šv. Kirilo karstas Romoje

yra tvirtas įrodymas, kad šv. Kirilas veikė vienybėje su šv. Sostu. Per iškilmes prie šv. Metodijaus karsto Velehrade, Moravijoje, ir prie šv. Kirilo karsto Romoje lankosi daug maldininkų. Jubiliejaus iškilmės prasidėjo šventojo mirties dieną — 14 dieną vasario, 1927 metais.

KOLUMBIA. — Amerikos Pietų respublikoje Kolumbijoje kiekvieną kartą, kai Kolumbijos naujokams artinasi ištikimybės priesaikos diena, tai vyriausybė leidžia misijonieriams naujokus prie to priruošti, skirdama tam tikslui tris dienas. Paruošimo tikslas yra įsamoninti priesaikos kilnumą ir apeigų svarbą. Prieš priesaiką kareiviai eina išpažinties ir prie šv. Komunijos.

ITALIJA. — Neseniai padarytas Dominikonų arba Pamokslininkų vienuolijos narių sąrašas. Tasai sąrašas parodo, kad joje dabar yra 2 kardinolų, 27 arkivyskupai ir vyskupai, 5 apaštališkieji prefektai, 2958 kunigai, 894 klierikai, 996 broliai, 304 klierikai naujokai ir 70 brolių naujokų. Tokiu būdu viso 5256 vienuoliai. Jie darbuojasi 20 misijų srityse nekulturingose šalyse, kur misijos pavestos Dominikonams. Kiti 360 kunigų ir brolių misijonieriauja tarp 1500 tukstančių katalikų ir 40 milijonų katalikių. Vienuolija leidžia 7 laikraščius misijų tikslais; tie laikraščiai išeina 2 ispanų kalboje, po vieną gi prancuzų, italų, vokiečių, anglų ir olandų kalbose. Seniau ir Lietuvoje buvo vienuolių Dominikonų. Jie turėjo savo vienuolynus Kaune, Raseiniuose, Seinuose, Vilniuje, Virbalyje, Liškavoje ir kitur. Dabar Lietuvoje jų visai nėra.

OLANDIJA. — Čia katalikai turi savo tikybinių mokyklą, kuri sparčiai žengia pirmyn. Per paskutinius dvejus metus valstybinėse mokyklose sumažėjo 43,000 mokinių, kai privatinėse tikybinių mokyklose jų laimėta 31,000. Prieš dešimtį metų tas mokyklas telankė 55 nuoš. Šiais metais visai padėtis pakitėjo. Kadangi iš 147 naujai atidarytų mokyklų 29 buvo valstybinės ir 118 tikybinės.

MUSŲ DARBAI

“Pranašystė”.

Tokių antgalviu kun. Dr. J. Navicko vers-
tas įžymus veikalas praeitą sekmadienį buvo
statomas scenoje, Šv. Kazimiero Akademijos
Auditorijoje. Vaidino Lietuvių Bernaičių Kole-
gijos, vedamos Tėvų Marijonų, studentai.

Mūsų dienos lietuviškų dramos veikalų,
originalių ir vertimų, lobis visai nežymus to-
kiaisiais veikalais, kurie, statomi scenoje, atskleisti
prieš publikos akis praeitus amžius ir parody-
tų istorinius, skaudžius katalikų persekiojimo
epizodus bei teiktų gražaus, gilaus, dorinio pa-
mokinimo — sekti tuos, kurie kentėjo ir mirė
del Kristaus.

“Pranašystė” kaip tik ir atskleidžia An-
glijos istorijos lapą, Enriko Aštuntojo laikus,
ir ryškiai atvaizduoja žiaurų katalikų perse-
kiojimą del šv. Tikėjimo.

Kadangi tas veikalas žadama dar vienur,
kitur kartoti, tai ne pro šalį bus trumpai, su-
glaustoje formoje, susipažinti su veikalo turi-
niu vien del to, kad kiekvienas pasistengtų jį
pamatyti scenoje.

“Pranašystėje” svarbią rolę vaidina Nort-
humberland'o kunigaikštis, jo sunus, Edmun-
das. Pačią “Pranašystę” paskelbia žudomųjų
vienuolių vyresnysis.

Kunigaikštis turi vienturtį sunų, Edmundą.
Ištroškęs garbės ir turtų, kunigaikštis gerinasi
karaliui, kad gautų atimtųjų vienuolynų turtus.
Karalius sutinka, bet reikalauja atsižadėti ka-
talikų tikėjimo.

Tėvas nori savo sunų Edmundą prikalin-
ti prie šio sumanymo, bet tas atsisako. Tuomet
kunigaikščiui padeda jo brolienas, Rišardas. Su-
nus pareiškia tėvui, kad jisai niekuomet nesu-
tikis papildyti tos šventvagystės. Perpykęs tė-
vas kesinasi savo sunų nužudyti. Sunus pabė-
ga iš savo tėvynės.

Kunigaikštis paima vienuolyną. Kuomet
atvyksta kunigaikštis su kariuomene užimti vie-
nuolyną, vyresnysis pranašauja Dievo bausmę,
kuri turinti už kelių metų įvykti. Jo žodžiai:

“Kunigaikšti, žmogžudžio kalavijas perskros
tau krutinę toje pačioje vietoje, kurioje tu žu-
dai Dievo tarnus ir į dvidešimts keturias va-
landas žus tavo sunus ir brolienas!”

Praeina dešimts metų. Kunigaikštis liko
turtingas, bet neteko sunaus. Jo gyvenimas pil-
nas skausmų ir sielvartų. Jo nedorybių pagel-
bininkai neduoda jam ramybės; reikalauja iš
jo atlyginimo už suteiktą pagelbą, plėšiant
vienuolyną.

Vieną gražią dieną kunigaikščio sunus, Ed-
mundas, dabar jau kunigas, sugrįžta į tėviškę.
Atlanko senąjį vienuolyną, kame randasi jo
tėvo puikiai įruošti rumai. Prisimena praėju-
sias pilnas skausmų ir džiaugsmų valandas.

Tuo pačiu metu įpuola vienas galvažudžių
į kunigaikščio rumus ir reikalauja užmokesčio
už savo patarnavimus. Kunigaikštis atsisako.
Galvažudys jį nužudo. Kunigas Edmundas spė-
ja į laiką suteikti savo mirštančiam tėvui iš-
rišimą. Senis kunigaikštis, savo sunaus dėka,
miršta susitaikęs su Dievu.

Pirmą sykį šis veikalas Kolegijos studen-
tams teko vaidinti Melrose Parke, bal. 2 d.,
Vaičiulio salėje. Tai buvo kaip ir generalė re-
peticija ir čia daugiausia žiūrėta techniškų tru-
kumų. Neturint vietoje tinkamų dekoracijų, nei
kitų reikalingų dalykų vaidinimas nedarė di-
delio įspūdžio, nors visi vaidylos savo roles
gerai atliko.

Visai kitokio įspūdžio teikė vaidinimas Šv.
Kazimiero Akademijos auditorijoje. Puikios de-
koracijos, šviesos, rakandai, išlyginti iš vako-
ro pastebėti techniški trukumai darė tiesiog
žavinčio įspūdžio. Netikslai, gal, tikrai buvo de-
koracija Kartuzų vienuolynui atvaizduoti. Balto
audeklo rundina dekoracija su gražiu, spal-
vuotu langu ir šv. Panelės stovykla daugiau
buvo panaši į koplyčią, negu į kambarį, kuria-
me vienuoliai darydavo posėdžius ir tardavos
svarbiausiais reikalais. Paprasta (kad ir to pa-
ties kalėjimo) dekoracija su paprastais rakan-
dais ir dideliais liktoriais arba žvakėmis butų

davus tikrą anų amžių vienuolynų vaizdą. Taip jau, vienoda šviesa, per vienuolių posėdį, būtų darius didesnio įspūdžio, negu spalvuotos, taniai mainomos šviesos. Užtai kitoms scenoms dekoracijos, ypač jurių krantas, bokšto kalėjimas ir kunigaikščio pilies kambarys pilnai atitiko tikrumui.

Vaidinime svarbiausią rolę turėjo Jonas Kneizeris (Northumberland'o kunigaikščio). Aukštas, liesas, skambiu balsu išrodė kaip tikras kunigaikštis. Jo rolę buvo sunki. Jam teko vesti didelę viduje kovą. Turtų godumas traukė jį vienon pusėn, meilė prie vienatinio sunaus, kurį jis įkalbinėjimu vertė atsižadėti katalikybės, priimti Viršenybės Priesaiką ir ją įteikti kartuzams vienuoliams, kad tuo būdu galėtų pagrobti vienuolyną ir jo turtus, traukė priešingon pusėn. Jam teko pergyventi skaudžios valandos netekus sunaus, kuris, nenorėdamas sutikti su tėvo norais, pabėgo iš Anglijos. Gailėstis sunaus pagalios nugalėjo jo nedorus geidulius ir didžiausioj desperacijoj a-timtamej vienuolyne, į kurį buvo perkėlęs savo buveinę, klaupia prieš Panelės Švenčiausios stovylą ir didžiausiam gailėsty paskendęs maldauja Jos grąžinti jam vienatinį sunų, kol neišsipildo vienuolių vyresniojo pranašystė: jis žuva nuo niekšo Laytono Legh rankos. Jonas Kneizeris tą rolę puikiai atliko. Vietomis, ypač ketvirto veiksmo pirmoj scenoj, jis nevaidino, bet tiesiog gyveno rolę. Nemačiusiam sunku būtų tikėti, kad jaunas čia augęs jaunuolis, prieš pusmetį atvykęs iš mažo New Jersey valstijos miestelio ir įstojęs į Kolegiją dir lietuviškai kalbėti nemokėjęs, pirmą syk scenoje pagyrimas, nei Kolegijai komplimentas, bet tiksirodes galėtų taip vaidinti. Tai nėra joks jam ra tiesa, ką, neabejotinai, gali liudyti apie septyni šimtai suėjusių į auditoriją žmonių.

Edmundo, kunigaikščio sunaus rolę lošė Jonas Vosylius. Išvaizda ir ugiu labai atitiko rolei, bet lošime buvo silpnokas, ypatingai pastaroje scenoje, kada sugrįžęs į tėviškę kunigu rado vienuolyne savo tėvą nužudytą. Čia nepajėgė parodyti reikiamo jausmo ir širdgelos.

Bet kaipo pirmą syk dalyvavusiam scenoje tai visai atleistina.

Rišardo, kunigaikščio broleño rolę lošė A. Jagminas. Jis gerai nudavė šnipo, vyriausio suokalbio prieš kartuzus vedėjo, vaidmainio tipą.

Svarbi "Pranašystėje" rolę yra vienuolyno tarno Laytono Legh. Pinigas jam viskas. Už pinigą jis šaltu krauju galėjo bile ką nužudyti, baisiausią piktadarybę atlikti. Negavęs nuo kunigaikščio žadėtų pinigų už niekšišką prieš vienuolius veikimą, jis nužudo kunigaikštį, bet su tuo ir jo biauri karjera pasibaigia — lieka suimtas ir atiduotas teismui. Tą rolę gražiai, gyvai, natūraliai atliko newarkietis J. Vaškevičius.

Kartuzų vienuolius vaidavo J. Jaskelevičius, Kaz. Drazdys, A. Andriulionis ir kiti kolegijos studentai. Visi buvo geri, bet už visus geriausias vyresnysis vienuolis J. Jaskelevičius. Geresnio, tipingesnio visais žvilgsniais vienuolio nei artistas profesionalas nebutų sudaręs.

Itin gražią sceną sudarė jurininkų kvartetas: A. Juškevičius, P. Skruodenis, A. Markunas ir J. Jančius. Ir vaidinimas ir daina visus žavėte žavėjo ir norėjosi (kad ta scena ilgiausia tęstusi ir vėl iš naujo būtų kartojama dainų.

Butinai reiktų toje vietoje įdėti dar daugiau

Kitos rolės buvo mažesnės. Kunigaikščio įnamio Vilio rolę lošė V. Šaulys, tarnų: Roberto-L. Gritis, Tamo-A. Ratkelis; kalėjimo sargo — J. Sklandžiunas, kapitono — T. Poška; pasiuntinio — A. Ignotas. Visi gražiai atliko.

Taigi labai gražiai M. Kolegijos studentai pirmą sykį chicagiečiams užsirekomendavo, o nevierniems Tamošiams buvo tikras "surprise". Reikia tikėtis, kad tai ne paskutinis Bernaičių Kolegijos auklėtinių pasirodymas.

Marijonų Kolegija turi įžymų muziką prof. kun. Massey. Jo išlavinti studentai per pertraukas padainavo (solo ir kvartetu) gražių lietuviškų liaudies dainų.

Širdukas.

Klausimai ir Atsakymai

KLAUSIMAS. — Kada pasibaigia gavėnios pasninkas? Ar subatoje dar reikia pasninkauti, ar jau ne?

“*Laivo*” *Skaitytojas*.

ATSAKYMAS. — Gavėnios pasninkas pasibaigia subatoje prieš Vėlykas 12 valandą dienos. Išmušus dvyliktai valandai jau galima valgyti pietus su mėsa.

KLAUSIMAS. — Ką man patartumėte? Aš esu lietuvaite amerikietė. Lankiau anglišką mokyklą ir todėl labai silpnai moku lietuviškai. Aš norėčiau stoti į vienuolyną, tik nežinau į kokį — ar lietuvišką ar anglišką? Žinoma angliškame man būtų daug lengviau.

A reader of “Laivas”, Maywood, Ill.

ATSAKYMAS. — Lietuviškas vienuolynas Tamstai yra savas, angliškas gi — svetimas. Tarp savų žmogus visuomet yra savas, todėl mylimas ir gerbiamas. Tarp svetimtaučių visuomet svetimas ir prie geriausių norų pirmoje eilėje yra statomi savi ir antroje jau svetimi. Lietuviai svetimtaučių vienuolijoje negerbiami ir nemylimi. Tai kam stoti į svetimą vienuolyną, kuomet mes turime net keletą savų vienuolynų! — Išmokti gimtos kalbos nesunku. Kartą išmokus, Tamsta padarysi daug gero saviems žmonėms lietuviams, bemokytojaudama savose lietuviškose mokyklose. Savų mokytojų mums taip truksta! Kuomet žmogus turi dvejus mārškinius, vienus gali ir turi duoti pavargėliui. Bet kuomet vienus teturi, reikia savas kunas pridengti. Misijonieriai, vykstantieji į svetimas šalis, visuomet svetimos kalbos išmoksta. Lietuviai kunigai, atvykę į Ameriką, valstybinės anglų kalbos išmoksta, kad jų darbas nemirtingų sielų išganymui būtų naudingesnis. Nejaugi Amerikos lietuvaite negali pasilikti tarp savųjų, išmokti savos gražios tėvu-

čių kalbos ir paskui darbuotis savos tautos gerovei. Kitaip elgtis būtų tikras prakaltimas prieš prigimties teises ir teisingumo dorybę.

KLAUSIMAS. — Ar šventos valandos metu galima kalbėti bent kokias maldas, ar reikia kalbėti vien apie švenčiausią Sakramentą ir Viešpaties Kančią?

Naujamiestietė.

ATSAKYMAS. — Šventosios valandos metu galima kalbėti kokias maldas kas nori ir apmąstinėti ne vien Išganytojo kančią bet kokią nors paslaptį iš tikėjimo arba apie kokią dorybę.

KLAUSIMAS. — Ar pėtnyčiomis ką nors kepant galima vartoti taukus? Žmonės sako, kad galima.

V. K., Rochester, N. Y.

ATSAKYMAS. — Kepimui ir virimui — sriubai taukus ir pasninko dienomis visuomet galima vartoti.

ATSAKYMAS. — Musų pirmutiniai tėvai kalbėjo žmonių kalba. Tuomet tebuvo tiktai viena kalba ir ja visi žmonės kalbėję. Kuomet jie užsimanė pastatyti Babelio bokštą, Viešpats Dievas sumaišė jų kalbą tokiu būdu, kad jie vienas kito nesuprato. Tuomet jau atsirado įvairios kalbos. Amžiams slenkant ir tosios kalbos pasidalino į daugelį kalbų ir tarmių. Dabar tegalima susekti šių kalbų giminigumą lyginant jų žodžius ir tarimo būdus. Seniausios kalbos turi daugiausia panašumo į pirmąją žmonių kalbą, kurią musų protėviai kalbėję.

KLAUSIMAS. — Kodel šv. Povilas vadinamas Apaštalu? Jog jisai Apaštalu niekad nebuvo? *V. K., Rochester, N. Y.*

ATSAKYMAS. — Tiesa, šv. Povilas nėra vienas dvylikos Apaštalu. Bet jisai visgi yra Apaštalas, nes kartu su kita 12 Apaštalu jisai skelbė Kristaus Evange-

liją. Paprastai jį yra vadinamas "Tautų Apaštalų", nes jį ne žydaims, bet įvairioms stambeldžių tautoms skelbė šv. Evangeliją. Kaip 12 pavadino patsai Iš-

ganytojas (ir Motiejų patys Apaštalai), taip šv. Povilą pavadino šv. Dvasia Antijokijos bažnyčios vyresniesiems susirinkus (APD. 13).

Lietuvos Žinios

(Tęsinys).

Žymią dalį savo darbų Sąjunga atlieka be kokių išlaidų, vien tik savo narių pasiryžimu ir veiklumu. Tačiau yra darbų, kurie reikalingi materialinės paramos: raštų leidimas, okupuotosios Lietuvos lietuvių darbo palaikymas, jų įstaigų rėmimas, neįmanomi neskiriant tam lėšų. Veikimui palaikyti ir išplėsti Sąjunga priversta yra, kad ir susidėjusi su kita organizacija (Lietuvių Dailės Draugija) turėti nedidelę būstinę, reikalų vedėją ir keliaujantį per skyrius instruktorių. Visiems tiems reikalams Sąjungos nariai sumoka nario mokesnį, kiekvieno sau laisvai nustatytą. Surinktų tuo būdu lėšų, žinoma, neužtenka Sąjungos veikimui praplėsti bent tiek, kiek jis yra šiuo metu nusistatęs. Nariai dažniausiai neturtingi (ar daug Lietuvoje yra turtingų lietuvių?) — be to, įvairiomis rinkliavomis apkrauti nepabaigiamais tautos reikalams, tad Sąjunga verčiama yra šauktis aukų iš šalies.

Nuo pat Sąjungos įsisteigimo ją palaiko Amerikos lietuviai, siųsdami jai aukų Vilniaus darbui.

Nemaža pavienių amerikiečių lietuvių prisidėjo prie Sąjungos, siųsdami kad ir nedidelias aukas Vilniaus vadavimo reikalui; ištisa eilė Amerikos lietuvių organizacijų ir laikinų komitetų iš tolimos užjūrės duosniai parėmė Vilniaus vadavimo darbą. Neturėdama galimybės šiame atsisaukime dėkingai paminėti visus aukotojus: 1. "Mount Carmel", "Lietuvių Dienos" Prezidentas p. St. Petruškevičius surink-

tų aukų 12,095, 10 lit., 2. Kun. A. Vasys surinktų Worcesterė aukų 4136 lit., 3. P. J. K. Domeika 2,537,50 lit., 4. Newarko N. Y. Vilniaus Vadavimo Kuopa 750 lit., 7. Brooklino Liet. Katalikų Federacija 440 lit., 8. Clevelando Liet. Kat. Draugija Sąryšys 614,50 lit., 9. Kun. Kelmelis surinktų šv. Trejybės parapijoje N. Y. 300 lit., 10. Westfieldo (Mass.) Sąryšio Komitetas 250 lit., 11. P. Grigaliūnas 207 lit., 12. Kun. Daniūnas surinktų S. L. R. K. apskrėčio suvažiavime 111 lit. ir daug kitų. — Iš Škotijos — Kun. J. Petrauskis surinktų tarp lietuvių Mossende 572,88 litus.

Šiuo savo raštu prisimindama Jums, Broliai Amerikiečiai, Sąjunga yra tikra, jog Jus dar uoliau remsite Sąjungos darbą. Sąjungos lėšos baigiasi, be jų ji neįstengs įvykinti daugelio sumanytų darbų, drąsiai tad ji kreipiasi į Jus, Broliai, šaukimu:

Padėkite!

Padėkite mums toliau varyti ir gilinti pradėtąjį darbą, siųsdami savo kad ir mažiausias aukas, sudarydami tam reikalui Jūsų kolonijose rinkliavas, loterijas, vakarus. Rašykitės Vilniui Vaduoti Sąjungon nariais, pasižadėdami mokėti metinio mokesnio kiek kas galite. Tuo paremsite mus ne tik materialiai, bet ir moraliai.

Atminkite, Broliai, kad atsiųstasis Lietuvos Jūsų kiekvienas doleris pasididina dešimteriopai! Tat ir Jūsų auka bus dešimteriopai mums brangi ir bendram Tautos darbui naudinga. Žemiau padėtieji Sąjungos Vykdomojo Komiteto narių parašai laiduoja Jums tikslin-

gą Jusų aukų naudojimą: pasirašytojai yra visi vilniečiai, kuriems Vilniaus reikalas yra ypatingai brangus, o jų tarpe žmonių ir labai Jums žinomų. Aukus siųskite Sąjungos adresu (Kaunas, Laisvės Al. Nr. 61), jos pirmininko jo pavaduotojo ar išdininko vardu. Kiekviena auka bus tuojuo pakvitavota.

Pirmininkas: *M. Biržiška,*
Pavaduotojas: *J. Tumas,*
Išdininkas: *Z. Žemaitis,*
Sekretorius: *P. Aleknavičius.*
Nariai: *A. Žmuidzinavičius ir kiti*

Kauna, 1927 m. vasario mėn. 21 d.
Vilniui Vaduoti Sąjungos Vykd. Komitetas.

AUKSINĖ GYVENIMO SAULĖLEIDA

Dauguma mūsų kostumerių rašo mums, kad jei jie turėdami po septynias dešimtis ir aštuoniasdešimtis metų šiandien gėrisi savo auksiniu amžium taip, kaip visi kiti gėrisi auksine saulėleida po tobulai dienai, tai tiktai dėka TRINER'S BITTER VYNUI. Jie turi didelį pasitikėjimą šiuo vaistu ir tą pasitikėjimą paliks savo vaikams. Štai ką vienas iš mūsų kostumerių rašo: "Mano tėvo viduriai buvo blogame padėjime, bet jam pradėjus vartoti TRINER'S BITTER VYNĄ, tuojaus jo viduriai pasitaisė." Mr. Matt Molek iš Silberbow, Mont. Panašių laiškų mes gauname kasdieną.

Pasitenkinę kostumeriai, tai JOSEPH TRINER KOMPANIJOS Chicago, Ill. didelis pasididžiavimas. TRINER'S BITTER VYNAS po 34 metų savo populiariškumo užima pirmą vietą beveik visose šeimynose. Jis yra geriausias vaistas nuo galvos skaudėjimo, blogo apetito, negrumuliavimo, neraiškumo ir kitų vidurinių ligų.

Visuomet turėk butelį savo namuose!

(Apr.).

Telefonas Canal 7233

PETRAS CIBULSKIS
Maliavojimo Kontraktorius

DAŽŲ IR POPIEROS
KRAUTUVĖ

2334 So. Leavitt Str., Chicago, Ill.

Užsakykit savo giminėms į Lietuvą

"DRAUGA"

"Draugo" kaina metams Lietuvon
\$7.00; pusei metų \$4.00

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.

CHICAGO, ILL.